

למדנו, אותו דבר שלא סר לעולמים נקרא רע, כמו שנאמר רעך ורע אביך אל תעזוב. וזהו סוד הדבר שאמר רבי שמעון, האם העלינוה נקראת רעה, פי לא וזה אהבת האב ממנה לעולמים. והאם הפחתונה נקראת פלה, ונקראת אחות, כמו שבארנו (שיר ח) אחות לנו קטנה. והינו סתם משנה שלנו, שכתוב כאן ערות אחותך בת אביך או בת אמה. פיון שאמר בת אביך, מה זה או בת אמה? אלא, אם היא נמצאת מצד האב, נקראת חכמה. ואם מצד האם, נקראת בינה. ועל כל פנים, בין כך ובין כך, היא נמצאת מהאב והאם. שהרי יו"ד אינה וזה מה לעולמים. וזהו סוד הדבר, מולדת בית - מצד האב. או מולדת חוץ - מצד האם.

רבי אבא אמר, (משלי כד) בחכמה יבנה בית. מי הבית שנבנה בחכמה? הוי אומר זה הנדר שיוצא מעדן. משום כך מולדת בית או מולדת חוץ, כשצאה מו', כמו שכתוב (בראשית ב) עצם מעצמי ובשר מבשרי. וכתוב ויקח אחת מצלעותיו, וזהו מולדת חוץ, ממקום של זעיר אנפין נמצא, כמו שנתבאר.

ועל זה אמר רבי יהודה, ישראל לקודשא ברוך הוא, שלא סרה אהבתם לעולמים. ירושלים שלמטה נקראת אחות אמה, כמו שכתוב (תהלים קכב) ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו וגו'. מה זה שחברה לה יחדו? כפי שיזדווג עמה המלך, משה צדדים, בכל צדדי המלך, בדרגת הצדיק, וכל פתרי המלך שכלולים בו. והינו שחברה לה יחדו.

מלה דלא אתעדי לעלמין, אקרי רע, כמה דאת אמר רעך ורע אביך אל תעזוב. והאי רזא דמלה דאמר רבי שמעון, אימא עלאה, רעיא אקרי, בגין דלא אתעדי רחימותא דאבא מנה (דף ע"ח ע"א) לעלמין. ואימא תתאה כלה אקרי, ואקרי אחות, כמה דאוקימנא (שיר השירים ח) אחות לנו קטנה.

והיינו סתם מתניתא דילן, דכתיב הכא, ערות אחותך בת אביך או בת אמה, פיון דאמר בת אביך, מאי או בת אמה. אלא, אי מסטרא דאבא אשתכחת, חכמה אתקרי. ואי מסטרא דאימא, בינה אתקרי. ועל כל פנים בין האי ובין האי, מאימא ואבא אשתכחת. דהא יו"ד לא אתעדי מן ה' לעלמין. ודא הוא רזא דמלה, מולדת בית: מסטרא דאבא. או מולדת חוץ: מסטרא דאימא.

רבי אבא אמר, (משלי כד) בחכמה יבנה בית, מאן הוא בית דאתבני בחכמה. הוי אימא דא נהר דנפיק מעדן, בגיגי כף מולדת בית. או מולדת חוץ. כד נפקת מן ו', כמה דכתיב, (בראשית ב) עצם מעצמי ובשר מבשרי. וכתוב (בראשית ב) ויקח אחת מצלעותיו, ודא הוא מולדת חוץ, מאתר דזעיר אנפין אשתכח, כמה דאתמר.

ועל דא אמר רבי יהודה, ישראל אחין אקרין לקודשא ברוך הוא, דלא אעדי רחימותא דלהון לעלמין. ירושלים דלתתא אחות אמה אתקרי, כמה דכתיב, ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו וגו'. מאי שחברה לה יחדו. בגין דאזדווג בה מלפא משית סטריין, בכל סטרי מלפא, בדרגא דצדיק, וכל פתרי מלפא כלילן ביה. והיינו שחברה לה יחדו.